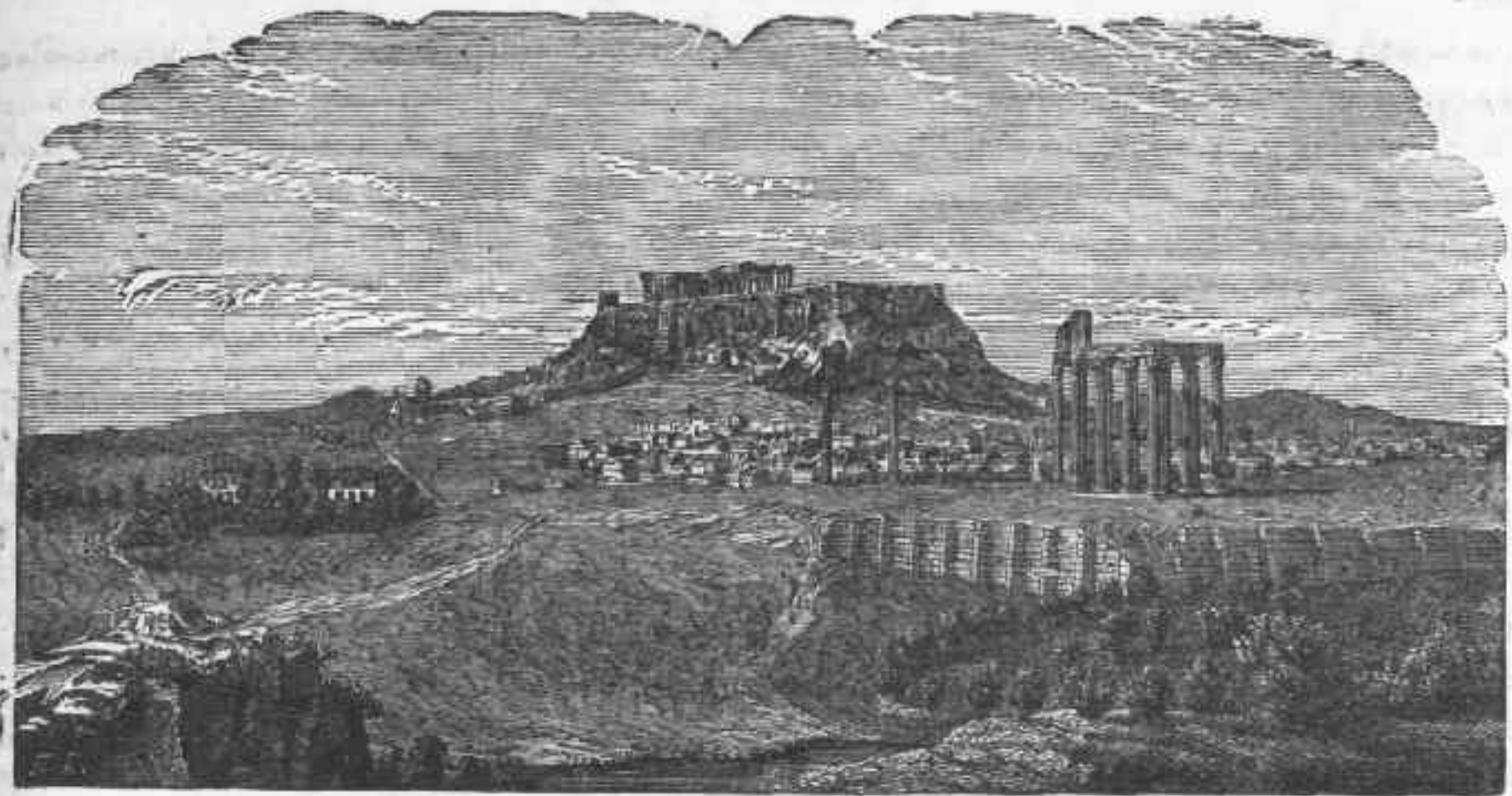

ΠΑΝΔΩΡΑ.

1 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ, 1870.

ΤΟΜΟΣ ΚΑ'.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 489

Η ΖΗΤΗΘΕΙΣΑ

ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ.

Πρὸ δεκαετίας ὁ κ. Οἰκονομίδης καὶ ἐγὼ διὰ μακρῶν διεβασανίσσαμεν τὸ ζήτημα, ἂν κατὰ τὴν ἡμετέραν νομοθεσίαν τὸ ἐν ποινικῇ δίκῃ δεδικασμένον δεσμεύῃ τὸν πολιτικὸν δικαστὴν, καὶ ἀντιστρόφως, ἂν τὸ δεδικασμένον ἐν πολιτικῇ δίκῃ δεσμεύῃ τὸν ποινικόν. Ἀντιθέτους πρεσβεύοντες γνώμας, κατὰ τὴν συζήτησιν ἐτηρήσαμεν δύο ὅρους, τὴν ἀποφυγὴν πάσης ἀλληγορίας προσωπικῆς καὶ καλὴν πίστιν, οὐδὲν τουτέστιν ἀλλοιοῦντες, οὐδὲν παραμορφοῦντες ἐκ τῆς τοῦ ἐτέρου γνώμης. Ἄνευ τῶν ὅρων τούτων δὲν ὑπάρχει ἐπιστημονικὴ συζήτησις.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι ὁ κ. Οἰκονομίδης μικρόν τι δυσανεσχέτησε διὰ τὴν δριμύτητα τῶν ἀναλύσεών μου, ἀλλ' ἐπέισθη, ὅτι παρ' ἐμοῦ ἐγίνε χρῆσις τοῦ δικαίου τοῦ πολέμου. Ὅπως τουτέστιν ὅταν ἀντικρὺ μάχωνται δύο στρατοί, οὐδεὶς τῶν στρατηγῶν δύναται νὰ μεμψθῇ τὸν ἕτερον, ὅτι φονεύει τοὺς ὑπ' αὐτὸν στρατιώτας, οὕτω καὶ ὁ μαχόμενος κατ' ἄλλου ὑπὲρ τῆς ἑαυτοῦ γνώμης δὲν δύναται ν' ἀγανακτῇ, διότι τὰ ἐπιχειρήματά του προσβάλλονται διὰ τῆς εἰς ἄτοπον ἀπαγωγῆς. Μόνον ἢ κατὰ τοῦ προσώπου ἀλ-

ληγορία, καὶ ἡ ἐπιτιμητικὴ ἀποστροφή διαταράττουσι τὴν ἐπιστημονικὴν συζήτησιν, μεταβάλλουσιν αὐτὴν εἰς ἄλλην πάλιν, περὶ πρωτείων, περὶ τοῦ τίς ὁ σοφώτερος, τίς ὁ νομιμονέστερος, τίς ὁ ὑπέροχος πάντων. Ἐν τοιαύτῃ πάλῃ λησμονεῖται τὸ κύριον ζήτημα, διότι ἀντικατέστη λανθανόντως δι' ἄλλου.

Ταῦτα προοιμιᾶζω, εἰς ἀπάντησιν πρὸς τὰ παρὰ τοῦ συναδέλφου κ. Σαριπόλου δημοσιευθέντα πρὸς ἐλεγχον τῶν γνωμῶν τοῦ κ. Οἰκονομίδου καὶ ἐμοῦ, προκαλουμένων *hinc ei pupe* ν' ἀπαντήσωμεν, πρὶν ὁ κ. Σαρίπολος δημοσιεύσῃ τὸ πόνημα, οὗ ἀπόσπασμα ἢ δημοσιευθεῖσα ἐν *Πανδώρα* ἐπὶ κρίσις. Εἶναι τῶντι ἀξιοπερίεργον, πῶς ὁ ἀγαθὸς συνάδελφος, ὅστις, ὡς λέγει, ἀπὸ καρδίας ἀγαπᾷ ἀμφοτέρους, καὶ τὴν παιδείαν αὐτῶν καὶ τὰς ἄλλας ἀρετάς ἐν τοῖς πρώτοις γεραίρει, προβαίνων εἰς τὴν ἀνάλυσιν, αἴρνης ἐκφωνεῖ, ὅτι «φοβεροὶ ἀντεπεξῆλθον καὶ τρομεράν ὡς ὁ ἱππότης τῆς Μάγλης κατὰ τῶν ἀνεμομύλων συνῆψαν μάχην κτλ.» Τοῦτο τάχα θεωρεῖ ὁ φίλος συνάδελφος ἀνασκευὴν ἐπιχειρημάτων ἢ ἀπεικόνισιν προσωπικῆς ιδιότητος; Ἄν τοιαύτην τηρῇ συμπεριφορὰν πρὸς τοὺς παρ' αὐτοῦ ἀπὸ καρδίας ἀγαπωμένους, ἐρωτῶ διατί κυρίως μέμφεται ἐμὲ ὅτι «ἐν οὐ δέοντι πολλάκις εἶμαι φιλοσκόμμων;» Μήπως θεωρεῖ ὁ ἐντιμὸς συνάδελφος ὅτι τὸ αὐτὸ εἶναι τὸ *argumentum ad hominem*, καὶ ἴσως προχειρό-

τερον τῆς διὰ τῶν πραγμάτων ἀνσχευῆς; Διὰ τῶν κατὰ τοῦ προσώπου σκοπευμάτων μάλιστα ἀποπερ-
κτοῦται ταχύτερον ἢ πάλιν, διότι πίπτοντος νε-
κροῦ τοῦ ἀντιπάλου σὺν αὐτῷ ἀποθνήσκουν ἅπαντα
αὐτοῦ καὶ τὰ ὀρθὰ ἐπιχειρήματα.

Δὲν τολμῶ σχεδὸν περὶ τούτων πάντων νὰ φέρω
κρίσιν. Ὁ κ. συνάδελφος προλαμβάνει μάλιστα νὰ
μὲ καταδείξῃ ἐν ἀγνοίᾳ πολλῶν, ἐπιλέγων μετ' οἴ-
κτου ὅτι «κακὸν μὲν ἡ ἀγνοία μου καὶ πολλῶν,
μάλιστα δὲ τῶν ἐνθάδε κακῶν, αἰτία».

Ἰσως ὁ φιλόανθρωπος συνάδελφος εὗρεθῇ ἐπὶ τέ-
λους εἰς δυσχερῆ θέσιν, διασπώμενος ὑπὸ ἀντιθέτων
αἰσθημάτων, ἐνθεν μὲν ὑπὸ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ὑ-
πολήψεως, ἐνθεν δὲ ὑπὸ τοῦ οἴκτροῦ θεάματος ἀ-
γνοίας καὶ τῶν κοινοτέρων καὶ καθημαζευμένων
τῆς ἐπιστήμης δογμάτων. Πρὸς στιγμὴν φαίνεται
ἐνίκησεν ἡ οἴκτρα ἐντύπωσις καὶ ταύτην χρεωστῶ
νὰ ἐπανορθώσω, ὥστε νὰ ἐξέλθῃ ὁ συνάδελφος τοῦ
ἀντιπερισπασμοῦ.

Ἐλθωμεν εἰς τὰ πράγματα καὶ πρὸ πάντων τε-
θείσθω τὸ ζήτημα, περὶ οὗ ὁ ἀγών.

Κατὰ τὴν ἡμετέραν νομοθεσίαν τὸ δεδικασμένον
δὲν ἐπεκτείνεται εἰς ἄλλην δίκην. Διὰ νὰ ἐπικαλε-
σθῇ τις ἐν πολιτικῇ δίκῃ ἀπόφασιν πολιτικοῦ πάλιν
δικαστηρίου, ἀλλ' ἐν ἄλλῃ δίκῃ ἐκδοθεῖσαν, πρέπει
νὰ ὑπάρχωσιν οἱ ὅροι τοῦ δεδικασμένου κατὰ τὸ
ἄρθ. 274 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον ποινικὴ ἀπόφασις δὲν ἔχει
ἀποτέλεσμα ἐν ἄλλῃ δίκῃ ποινικῇ, εἰμὴ ἐὰν πρό-
κειται νὰ δικασθῇ ἡ αὐτὴ κατηγορία πρὸς ἀπό-
κρουσιν αὐτῆς ὡς δεδικασμένης, ἢ διὰ τὸ ζήτημα
τῆς ὑποτροπῆς πρὸς ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς.

Ταῦτο εἶναι ἀδιαφιλονέικητον, οὔτε ὁ κ. Σαρίπο-
λος δεικνύεται ἰσχυρίζομενος τὸ ἐναντίον, οὔτε πα-
ράδειγμα ἐπικαλεῖται.

Ἐνῶ ταῦτα οὕτως ἔχουσιν, ὥστε καὶ ἐπὶ πολιτι-
κῆς δίκης προηγουμένη πολιτικὴ ἀπόφασις ὡς μη-
δὲν λογίζεται, μὴ ὑπαρχόντων τῶν ὁρῶν τοῦ δεδι-
κασμένου, ὡς καὶ ἐπὶ ποινικῆς ἄλλῃ ποινικῇ, αἴφνης
ὁ ἡμέτερος νομοθέτης δέχεται δεδικασμένον ἐκ πο-
λιτικῆς δίκης ἐν τῇ ποινικῇ καὶ ἐκ ποινικῆς ἐν τῇ
πολιτικῇ, διὰ τοῦ ἄρθ. 12 τῆς Πολιτ. Δικονομίας.

Μὴ ἀπομακρυνόμενος τοῦ ἀκριβοῦς ὁρισμοῦ τοῦ
δεδικασμένου ὁ κ. Οἰκονομίδης κατέγινε ν' ἀποδεί-
ξῃ, ὅτι ἡ ποινικὴ ἀπόφασις δὲν ἔχει συνέπειαν δε-
δικασμένου ἐν τῇ πολιτικῇ καὶ ἐπομένως ὁ καταδι-
κασθεὶς ἐπὶ φόνῳ, ἐναγόμενος περὶ ἀποζημιώσεως
ἐνώπιον τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου, δύναται ν' ἀρ-
νηθῇ τὸ γεγονός τοῦ φόνου, ὅπερ δέον ἐξ ὑπαρχῆς
ν' ἀποδειχθῇ. Τὸ συμπέρασμα τῆς θεωρίας ταύτης
εἶναι, ὅτι ἡ ποινικὴ δίκη δὲν ἀποτελεῖ προδικαστι-
κὸν ζήτημα τῆς πολιτικῆς, οὔτε ἀντιστρόφως, ὡς

ἔλεγε τότε ὁ κ. Οἰκονομίδης, διότι ἡ ποινικὴ δίκη
δὲν ἔχει ἄλλα πραγματικὰ γεγονότα αὐτοτελῆ.

Εἰς τοῦτο ἀντέλεγον, ὅτι μόνον ὑπὸ τὸν ὅρον
ὅτι τὸ πραγματικὸν ζήτημα ποινικῆς καὶ πολιτι-
κῆς δίκης εἶναι κοινόν, δύναται νὰ ὑπάρξῃ ζήτημα
προδικαστικόν, καὶ ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ τεθῶμεν
ὑπεράνω τῶν ῥημάτων τοῦ νόμου. Οἱ Γάλλοι εἶναι
ἐλεύθεροι νὰ πρεσβεύωσι παντοίας γνώμας, σιωπῶν-
τος τοῦ νόμου, ἡμεῖς ὅμως εἴμεθα δεδεμένοι.

Τὸ ἐμὸν συμπέρασμα αὐτολεξεῖ ἦτον, ὅτι «Κατ'
ἀμφοτέρως τὰς δίκας (πολιτικὴν καὶ ποινικὴν) ἡ
ἐλάσσων πρότασις (ὅτι ὁ Γάλλος ἐκλεψε τὸν Σιμ-
πρόνιον) εἶναι κοινὴ, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ ἐ-
στήριξεν ὁ Ἕλλην νομοθέτης τὴν διάταξιν, ὅτι ἀ-
ποφασισθέντος ἅπαξ τοῦ προκαταρκτικοῦ, δηλ. τοῦ
κοινοῦ ζητήματος, παρὰ τοῦ ἀρμυδίου δικαστη-
ρίου (τοῦ ποινικοῦ), δὲν ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ πάλιν
ἀνάδικον δι' ἄλλου δικαστηρίου (τοῦ πολιτικοῦ) τὸ
αὐτὸ ζήτημα. Ἄνευ τοιαύτης κοινῆς βάσεως πραγ-
ματικῆς (διότι ἡ νομικὴ συσχετίζεται διὰ τῶν
πραγμάτων), τὸ προδικαστικὸν ζήτημα οὐδέποτε
ἔχει ὑπόστασιν.»

Ἐν ἄλλαις λέξεσι δὲν ὑπάρχει δεδικασμένον, ἀλλὰ
ζήτημα προδικαστικόν.

Τί πράττει μετὰ δεκαετίαν ὁ ἀγαθὸς συνάδελφος;
Ἀκούσατε, λέγει, τὸν ὁρισμὸν τοῦ Βιννίου περὶ
προδικαστικοῦ ζητήματος, ὅστις φεῖ! ἐλάνθανεν ὁ-
λους ὑμᾶς, ὀνομάσατε δὲ τὸ προδικαστικὸν ζήτημα
πρόκριμα, καὶ ἰδοὺ ἐλύθησαν ὅλαι αἱ ἀπορίαι καὶ ἡ
νομοθεσία ἀποδεικνύεται ἀσύγκρουστος καὶ πᾶσα
ἐρις καταπαύει.

Ἀλλὰ, φίλε κ. Σαρίπολε, τὸν ὁρισμὸν αὐτοῦ ὁ
Βίννιος δίδει τάχα περὶ τῆς σχέσεως πολιτικῶν καὶ
ποινικῶν δικαστηρίων πρὸς ἄλληλα, ἢ περὶ μόνων
πολιτικῶν δικαστηρίων; Μὲ φαίνεται, νῆ τὸν ἀ-
λέκτορα! τὸ δεύτερον καὶ τότε ὥχετο ἡμῖν ὁ Βίν-
νιος καὶ οὐδὲν λέγει προὔργον. Ὅπως ἅπαντες οἱ
πρὸ τοῦ Βιννίου καὶ οἱ μετ' αὐτὸν γράψαντες περὶ
Ῥωμαϊκοῦ δικαίου, οὕτω καὶ ὁ Βίννιος, ἐκ τῶν εἰση-
γήσεων Ἰουστινιανοῦ γινώσκουσι τὰ προδικαστικὰ
ζητήματα τῶν Ῥωμαίων, ὅπερ οὐδεὶς τῶν νεωτέ-
ρων νομοθετῶν παραδέχεται, ὅτι ὁ δικασθεὶς καθ' ἑ-
νὸς περὶ τῆς ἰδίας καταστάσεως, λογίζεται δικα-
σθεὶς πρὸς πάντας, ἢ ὁ νικήσας ἐν τῷ ἑκατονταν-
δρίῳ δικαστηρίῳ καθ' οἴουδῃποτε, ὅτι εἶναι κληρο-
νόμος, δὲν φοβεῖται ἄλλου ἀντίρρησην (§ 13 J. de
action (4 6) Præjudiciales actiones in remesse
viden tur.)

Περὶ ἄλλου λοιπὸν πράγματος ὁ ὁρισμὸς τοῦ Βιν-
νίου, ὅπερ πλέον δὲν ὑφίσταται, μάλιστα μετὰ τὴν
ἐν τῇ Πολιτ. Δικον. Ἀρ. 645 διάταξιν, ὅτι ἡ ἐπ'
ἀναφορᾷ ἐκδιδόμενη ἀπόφασις ἰσχύει μόνον μεταξὺ

τῶν κεκλημένων. Ὁ ἀναδεχόμενος νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι καὶ σήμερον πολιτικὴ ἀπόφασις δένεται νὰ προδικάσῃ ζήτημα ἐν ἄλλῃ δίκῃ πολιτικῇ ἄνευ τῶν ὄρων τοῦ δεδικασμένου τοῦ ἄρθ. 274, παρακαλεῖται νὰ δείξῃ ἐν μόνον παράδειγμα.

Κεῖται Πάτροκλος. Τὸ παρὰ τοῦ Βιννίου ὁρισθὲν προδικαστικὸν ζήτημα, εἴτε πρόκριμα ὀνομάσωμεν αὐτὸ, εἴτε ἄλλως πως, διότι δυστυχῶς τὰ ὀνόματα δὲν ἐπαναφέρουσιν εἰς τὴν ζωὴν τὰ πράγματα, δὲν ὑπάρχει πλέον ἐν τοῖς ζώσιν.

Σήμερον προδικαστικὸν ζήτημα εἶναι αὐτῆς ταύτης τῆς δίκης, εἴτε πολιτικῆς, εἴτε ποινικῆς, τὸ παρεμπίπτον καὶ ὡς ἐπεισώδιον, ἢ ὡς προπαρασκευαστικὸν τῆς ὅλης δίκης. Ὁ κ. Σαρίπολος προτιμᾷ νὰ ὀνομάσῃ αὐτὸ *καταχρηστικῶς* προδικαστικὸν, ἀλλὰ δυστυχῶς τοῦτο μόνον ὑπάρχει, ὅσον *πέπνυται*, ὥστε ἡ κατάχρησις ἐγένεν ὁ κανὼν, τὸ δὲ ἀποθεούμενον καὶ θρυλούμενον ἐκεῖνο πρόκριμα *Ἰδὸς δε βεθήκει*.

Ἀντ' ἐκείνου ὁμοῦ τοῦ ἀπαθανατισθέντος προκρίματος, κρίμασιν αὐτὸ οἶδε Κύριος, ἀνεφάνη νέον προδικαστικὸν ζήτημα, ὅπερ εἶναι φιλονεικούμενον, ἂν ἀνεφάνη καὶ αὐτὸ, κατὰ μὲν τὸν κ. Οἰκονομίδην χίμαιρα, κατ' ἐμὲ δὲ αὐτόχρημα τὸ ἄρθ. 12 τῆς Πολ. Δικον.

Αὐτὸ τὸ νέον προδικαστικὸν ζήτημα εἶναι τὸ δὴ λεγόμενον, ὅτι τὸ ἀπαξ ἀποφασισθὲν προκαταρκτικὸν ἢ προδικαστικὸν ζήτημα παρὰ τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου, εἴτε πολιτικοῦ, εἴτε ποινικοῦ, δὲν δύναται πλέον ν' ἀμφισβητηθῇ ἐν τῷ ἑτέρῳ δικαστηρίῳ.

Ποῦ εἶχεν εἰδῆσιν ὁ Βίνιος τοιαύτης σχέσεως πολιτικῆς καὶ ποινικῆς δίκης; Διατί νὰ θέσωμεν εἰς τὸ στόμα τοῦ Βιννίου ὅ,τι ἐν καιρῷ αὐτοῦ δὲν εἶχεν εἰσέτι συλληφθῇ καὶ οὐδεὶς τότε οὔτε κατ' ὄναρ εἶδε, πολλοῦ γε καὶ δὴ καθ' ὕπαρ;

Ἀλλὰ διατί τοσαύτη φιλοτιμία καὶ ἔρις, ἂν ταῦτα εἶπεν, ἢ δὲν εἶπεν ὁ Βίνιος; Διότι ὁ κ. Σαρίπολος παραλείπει νὰ ἐξετάσῃ, ἂν εἶναι λογικῶς ὀρθόν, τὸ νὰ προδικάζῃ ἢ ἐν τῷ ποινικῷ δικαστηρίῳ λύσις τὴν ἐν τῷ πολιτικῷ, καὶ ἐναλλάξ, νομίζων ὅτι ἔχων τὴν ἀθηντίαν τοῦ Βιννίου, ἔχει αὐτόχρημα τὸν ὀρθὸν λόγον κατὰ τὸ λόγιον, ὅτι *il est plus facile d'avoir pour soi des capucins que des raisons*.

Ἀπέχω σήμερον νὰ ἐξετάσω τοὺς λόγους τούτους, ἀρκούμενος εἰς ὅσα ἄλλοτε ἔγραψα καὶ φοβούμενος τοὺς κυρίους ἀναγνώστας τῆς *Πανθώρας*. Περὶ τῶν ἀναγνωστριῶν οὔτε τολμῶ νὰ εἶπω τι, διότι ἐκ μόνῃς τῆς ἐπιγραφῆς τῆς παρούσης διατριβῆς κατεδικάσθην εἰς αἰωνίαν λήθην, ὅπερ ἂς ὤψεται ὁ κ. Σαρίπολος ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως.

Ἐκ τῶν μεχριτοῦδε συμπεραίνω, ὅτι καὶ ὁ κ. Σαρίπολος καὶ ἐγὼ παραδεχόμεθα προδικαστικὸν ζή-

τημα διαφέρον τοῦ δεδικασμένου· ἰδοὺ ὁμοῦ εἰς τί διαφωνοῦμεν.

α. Ὁ κ. Σαρίπολος ὀνομάζει αὐτὸ *πρόκριμα*, φιλονεικία περὶ λέξεων. *In verbis simus faciles*.

β. Θεωρεῖ αὐτὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ ὁρισμοῦ τοῦ Βιννίου, ὅπερ ἤδη ἀρνοῦμαι, ἰσχυριζόμενος ὅτι ἄλλο προδικαστικὸν ζήτημα εἶχε πρὸ ὀφθαλμῶν ὁ Βίνιος, τὸ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δικαίου, σήμερον μὴ ὀφιστάμενον.

Ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι διαφοραὶ γνώμης.

Ὁ κ. Σαρίπολος παραλείπων νὰ ἐξετάσῃ, ποία εἶναι ἡ λογικὴ βάση τοῦ προδικαστικοῦ ζητήματος, πολὺ ἐνδιατρίβει εἰς τὴν ἐξήγησιν τοῦ λόγου, διατί ἀναβάλλεται ἡ πολιτικὴ δίκη μέχρι τῆς ὁριστικῆς ποινικῆς ἀποφάσεως (ἄρθ. 8 τῆς Ποιν. Δικον. καὶ ἄρθ. 11 τῆς Πολιτικῆς), κακίζων τοὺς εἰπόντας ὅτι τοῦτο γίνεται, διὰ νὰ μὴ ἐπηρεασθῇ ὁ ποινικὸς δικαστὴς ἐκ τῆς πολιτικῆς ἀποφάσεως. Ἄν λ. χ. ὁ πολιτικὸς δικαστὴς ἀποβρίψῃ πᾶσαν ἀποζημίωσιν, δὲν εἶναι πιθανόν, ὅτι πρὸς τὸν ἑνορκον θέλει ἐπαναλαμβάνεται τὸ ἐπιχείρημα μετὰ φορτικότητος, ὅτι ἰδοὺ τί ἀπεφάνθη ὁ πολιτικὸς δικαστὴς, ὁ βασιανίζων τὰ πάντα καὶ τοὺς νόμους εἰδώς; — Ὁχι, λέγει ὁ κ. Σαρίπολος, δὲν δέχομαι τὸν λόγον τοῦτον, θέλω ἄλλον. Καὶ τῶντι φέρει ἑτέρους δύο λόγους, ἀλλ' ἐκ τούτου δὲν ἔπαται, ὡς φρονεῖ, ὅτι ἀνασκευάζει ἐκεῖνον. Ὁ Μαούρερος δὲν ἐξεφράσθη εἰδικῶς, ἐνῷ οἱ ἄλλοι συγγραφεῖς ἐκεῖνον τὸν λόγον κατέδειξαν. Ἄρα οἱ δύο νέοι λόγοι, ὁ μὲν ὅτι δὲν πρέπει νὰ καλῇται συγχρόνως ὁ κατηγορούμενος εἰς δύο διάφορα δικαστήρια (τὸ σύγχρονον δὲν ὑπάρχει ἂν προηγηθῇ ἡ πολιτικὴ δίκη) διὰ τὴν αὐτὴν πράξιν, ὁ δὲ ὅτι τὸ ποινικὸν εἶναι τὸ φύσει ἀρμόδιον δικαστήριον, κατ' οὐδὲν ἀντιφάσκουσι πρὸς τὸν ἀπωθούμενον παρὰ τοῦ κ. Σαρίπολου ἐπὶ νοθείᾳ λόγον.

Ταῦτα δὲν εἶναι τοσοῦτον ἀντίξοα, ὥστε νὰ φανῇ ἀπηνῆς ὁ κ. Σαρίπολος. Διὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἀυστηρότητα αὐτοῦ προβαίνει εἰς ἀνακεφαλαίωσιν, ἐν ἣ ἀποδίδει εἰς ἐμὲ κατὰ τὸ πλεῖστον τὰ ἐκ διαμέτρου ἀντίθετα τῶν ὅσων ἔγραψα, εἶναι δὲ τὰ ἑξῆς:

α. Ὅτι ἡ τοῦ ἄρθ. 12 τῆς Πολ. Δικον. διάταξις ἀντιφάσκει πρὸς τὴν ἐν ἄρθ. 12 τῆς Ποιν. Δικον. Τοῦτο ῤηθὲν παρὰ τοῦ κ. Οἰκονομίδου, ἐὰν ὑπάρξῃ προδικαστικὸν ζήτημα, ἀντέκρουσα (ὄρα Νομικὴν Μέλισσαν σελ. 1012), ὅπως δαίξω ὅτι οὐδεμία ὑπάρχει ἀντίφασις κωλύουσα τὴν παραδοχὴν τοῦ προδικαστικοῦ ζητήματος.

β. Ὅτι συνεπείρ τούτου ὁ νομοθέτης ἐλέγχεται ἀνακόλουθος. Καὶ τοῦτο ἀντέκρουσα διὰ τὸν αὐτὸν λόγον.

γ. Ὅτι δέον καὶ ἡμεῖς δέξασθαι, ὅτι ὁ νομοθέ-

της τὰ παρὰ Γάλλοις ἐπικρατοῦντα ἡσπάσατο. Τοῦτο ἀληθές.

δ'. Ὅτι ἐξαίρεσις τοῦ περὶ τελεσιδικίας κανόνος κηθιέρωται αὕτη (ἕως ἐδῶ παραδέχομαι), ὡς τῆς τελεσιδικίας μὴ οὔσης θεωρίας ἀπαρעγκλίτου τοῦ ὀρθοῦ λόγου—τοῦτο ὑπερβολικόν.

ε'. Ὅτι οὐδέποτε δύναται συμβῆναι ὥστε τὸν πολιτικὸν δικαστὴν θιῆαι ζητήματος ἀναγομένου εἰς ἀδίκημα. Τοιαύτην διατύπωσιν δὲν ἔδωκα, εἰπὼν μόνον ὅτι ὁ ποινικὸς δικαστὴς εἶναι ὁ φυσικὸς δικαστὴς τῆς ἀξιοποίνου πράξεως.

ς'. Ὅτι ἔπρεπεν ὁ νομοθέτης νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις ἔστι στήριγμα ἀκλόνητον τῶν ἰδιωτικῶν ἀπαιτήσεων. Τοῦτο ἐρρέθη παρ' ἐμοῦ ἀπαγωγικῶς ὡς δῆθεν συμπέρασμα ἀναγκαῖον, ἀλλ' ἀποδοκιμαζόμενον, τῆς γνώμης τοῦ κ. Οἰκονομίδου, διότι ἐκ τοῦ προδικαστικοῦ ζητήματος ἔπεται ὅτι τὸ ἅπαξ δικασθὲν ἐν τῇ ποινικῇ δίκῃ ἀρκεῖ, ὅπως μὴ ἐπιβληθῇ ἐκ νέου τοῦ ἀδικήματος ἡ ἀπόδειξις.

ζ'. Ὅτι ἀγνοῶ τὴν διαστολὴν μεταξὺ προκαταρκτικοῦ καὶ προδικαστικοῦ ζητήματος. Ὁ κ. Σαρίπολος ἤδη μὲ παραπέμπει εἰς τοὺς §§ 842 καὶ 843, ἀλλ' ἐν αὐτοῖς εὗρον τὴν διαφορὰν προκρίματος καὶ καταχρηστικῶς προδικαστικοῦ ζητήματος. Ἐνῶ λοιπὸν περὶ τοῦ καθυπὸ προδικαστικοῦ ζητήματος οὔτε κἂν λαλεῖ, περὶ τοῦ προκαταρκτικοῦ οὔτε ἵχνος ὑπάρχει.

η'. Ὅτι ὁ νομοθέτης ἡμῶν τὴν Μερλίνιον ἡσπάσατο γνώμην. Τοῦτο ἀληθές.

θ'. Ὅτι ἅπαξ ἐν ἀρθ. 274 ἀνακηρύξας τὴν περὶ τελεσιδικίας ἀρχὴν, μάτην ἐν ἀρθ. 12 ἐξαίρεσιν εἰς ταύτην νομοθετεῖ. Τοῦτο εἶπον τῶντι ἀπαγωγικῶς ὡς ἐξαγόμενον πάλιν ἐκ τῆς παρ' ἐμοῦ πολεμουμένης γνώμης τοῦ κ. Οἰκονομίδου. Κατὰ φυσικὸν λόγον ὁ κ. Οἰκονομίδης μόνην τὴν τελεσιδικίαν τοῦ ἀρθ. 274 παραδεχόμενος ἀποκρούει τὸ ἐν ἀρθ. 12 προδικαστικὸν ζήτημα. Ὁ κ. Σαρίπολος ἀναστρέφων ταῦτα ἀποδίδει εἰς ἐμὲ τὴν γνώμην τοῦ κ. Οἰκονομίδου ἐπιπροσθέτων μάλιστα, ὅτι ἐνέφραξα τὰ ὧτα πρὸς ἀποφυγὴν παντὸς πειρασμοῦ καὶ ὅτι δεῖ ἀποβύσασθαι τὰ ὧτα, μέγα γὰρ τὸ κωφὴν δυστύχημα, ὅπως ἀκούσω τῶν εἰδότων καὶ μάθω.

Δυστυχῶς ὅλα ταῦτα δὲν ἀποδεικνύουσι πιστὴν ἔκθεσιν τῆς γνώμης ἀντιπάλου. Ὡς εἶπον ἐν ἀρχῇ, ἅμα παραμορφοῦται ἡ πολεμουμένη θεωρία καὶ ἀποδίδονται μάλιστα τὰ ἐκ διαμέτρου ἀντίθετα ἐκείνων, ὅσα πρεσβεύει τις, παύει πᾶσα ἐπιστημονικὴ συζήτησις.

Ἐλπίζω ὅτι ὁ κ. Σαρίπολος, ἂν ἐξακολουθήσῃ αὐτὴν θέλει παραιτηθῇ ἀναμιγνύων προσωπικὰς ἰδιότητας καὶ μάλιστα τοιαύτας, ἃς δὲν ἔδειξα, ὅτι πάσχω, οὐδέποτε κωφεύσας εἰς ὀρθὰς παρατηρήσεις

καὶ πάντοτε μετ' εὐλαβείας μνημονεύσας τὰς γνώμας τῶν ἄλλων. Αἱ ἐν προοιμίῳ διαβεβαιώσεις ἀγάπης οὐδὲν σημαίνουσιν, ὅταν ἔπωνται σκληροὶ λόγοι, διότι ἄλλως θέλομεν καταλήξει εἰς τὸν τρόπον ἄλλου τινος συναδέλφου, ὃν ἐν τῇ Ἐθνικῇ Συνελεύσει ἐνθυμεῖται ὁ κ. Σαρίπολος, πρὸς αὐτὸν εἰπόντος· Ἐγὼ εἶμαι πάντοτε ἀδρόφρων.!

Ἀθήναις, 31 Αὐγούστου 1870.

Π. ΚΑΛΛΙΓΑΣ.

ΠΟΙΗΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ

ΤΟΥ 1870 ΕΤΟΥΣ.

(Συνέχ. Ἰδε φυλλάδ. 487.)

55. Ὁ τελευταῖος Κόμης τῶν Σαλώνων δρᾶμα εἰς πράξεις πέντε. Τοῦ δράματος τούτου ἡ ὑπόθεσις ἐλήφθη ἐκ τοῦ χρονικοῦ τοῦ Γαλαξειδίου τοῦ ὑπὸ τοῦ κυρίου Σάθα δημοσιευθέντος, καὶ ἐξ ἄλλων μεσαιωνικῶν πηγῶν διεσκευάσθη δὲ καὶ ἐμορφώθη κατὰ τὴν ἔμπνευσιν τοῦ ποιητοῦ οὕτως.

Ἐξήκοντα περίπου ἔτη πρὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἤρξατο πανταχόθεν νὰ κηταρρέῃ ἡ ἰσχὺς τῶν φράγκων δυναστῶν, τῶν κατακυραινούντων διαφόρους τῆς Ἑλλάδος ἐπαρχίας. Πολλοὶ τούτων κακοὶ κακῶς ἐδιώχθησαν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, πολλοὶ δὲ ὑπέκυψαν εἰς τὴν ἀκάθεκτον ὁρμὴν τοῦ τουρκικοῦ χειμάρρου. Λουδοβίκος δὲ ὁ Φαδρίγγος Καταλώνιος, κόμης τῶν Σαλώνων, καὶ περ προβλέπων τὴν τύχην του, ἐτυράννει ὁμῶς τοὺς δυστυχεῖς Ἕλληνας τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης, ὑφ' ὧν σφοδρῶς ἐμισεῖτο. Ἐν τῇ πόλει τῶν Σαλώνων ὑπῆρχε τότε ἱεράρχης σεβάσμιος, Σεραφεῖμ κλούμενος, ἐχθρὸς τῶν Καταλωνίων ἄσπονδος καὶ τὴν ἐκδίωξιν αὐτῶν μελετῶν. Εἶχε δ' οὗτος ἀνεψιὴν ἐξ ἀδελφῆς Ἀρετὴν καλουμένην, ἣν ἠγάπα ὁ Ἄγγελος Χαρίτος, νέος καὶ ἀνδρείος Ἕλλην παρὰ τοῦ Λουδοβίκου καταδιωκόμενος. Τὴν ὡραίαν ταύτην κόρην ὁ κόμης Λουδοβίκος ἐποφθαλμιῶν ἀπεφάσισε ν' ἀρπάσῃ, τοῦθ' ὅπερ κατορθώνει διὰ τοῦ εὐγενοῦς Καταλωνίου Ἀλφόνσου (εἰς ὃν ὑπεσχέθη σύζυγον καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Μαρίαν, ἣν αὐτὸς ἠγάπα)· ἔνα δὲ καλύψῃ τὴν αἰσχρὰν ἀφορμὴν τῆς ἀρπαγῆς, λέγει τῷ Ἀλφόνσῳ ὅτι πράττει τοῦτο διὰ λόγους πολιτικούς· διότι, ἐὰν ὡς ὁμηρον φυλάττῃ τὴν ἀνεψιὴν τοῦ ἱεράρχου Σεραφεῖμ ἐντὸς τοῦ φρουρίου, αὐτὸς θέλει παύσει ἐρεθίζων τοὺς Ἕλληνας κατὰ τῶν Καταλωνίων. Ὁ Ἀλφόνσος ἐξετέλεσε τὴν παραγγελίαν τοῦ πενθεροῦ του κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἐφθασε καὶ ὁ φίλος τῆς Ἀρετῆς Ἄγγελος. Ἐκ τῆς